

Uppföljning av intern kontrollplan 2024

Grundskolenämnden

Innehållsförteckning

Inledning	3
Direktåtgärder	4
Granskningar	5
Nämndens granskningar	5
Risk: Bristande likvärdighet i elevers tillgång till skolbibliotek	5
Granskning: Tillgång till skolbibliotek	5

Inledning

Den interna kontrollen ingår i grundskolenämndens samlade styr- och ledningssystem. Grundskolenämnden har det yttersta ansvaret för att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen ska vara praktiskt och ändamålsenligt uppbyggd utifrån verksamhetens behov och förutsättningar samt hantera risker och förebygga att fel uppstår genom att vara ett verktyg för att se till att:

- verksamheten är ändamålsenlig och effektiv
- information om verksamhet och ekonomi är tillförlitlig
- lagar, förordningar och styrdokument efterlevs
- säkra tillgångar och förhindra förluster samt upptäcka och eliminera eller förebygga allvarliga fel.

I grundskolenämndens interna kontrollplan för 2024 anges vilka olika granskningsområden som ska följas upp under året. Granskningarna återspeglaras till nämnden löpande under året i separata rapporter liksom denna.

Granskningar

Nämndens granskningar

Risk: Bristande likvärdighet i elevers tillgång till skolbibliotek

Beskrivning av risk

Det finns risk för att kvaliteten på skolbibliotek skiljer sig åt mellan skolor vad gäller pedagogiskt innehåll, inköp av tryckta medier, bemanning och kompetens på grund av brist på resurser och skolors olika prioriteringar. Konsekvensen kan bli otillräcklig stimulans av elevernas läslust, läsutveckling, medie- och informationskunnighet och elevernas språkliga förmåga.

Enhet

Utbildningsområden

Granskning: Tillgång till skolbibliotek

Områden och tillhörande rutiner som ska granskas:

Granskning undersöker i vilken utsträckning utvalda skolors biblioteksverksamhet:

- Planeras, bedrivs och följs upp utifrån en tydlig ansvarsfördelning kopplat till nationella styrdokument.
- Är en del i undervisningen för att stimulera elevernas läslust, läsutveckling och stärka elevernas språkliga förmåga.
- Är del i undervisningen för att stärka elevernas digitala kompetens med fokus på medie- och informationskunnighet
- Stöttar och främjar nyanländas lärande och språkutveckling samt möter flerspråkiga elevers behov av texter.
- Har avsatt kvalificerad arbetskraft för skolbiblioteksverksamheten.

Syfte med granskningen:

Skolbiblioteket är en del av den pedagogiska verksamheten i skolan och kan på olika sätt stärka elevernas utbildning. Beroende på hur verksamheten organiseras kan skolbiblioteket stärka elevernas läsning och medie- och informationskunnighet. Granskningens syfte är att undersöka likvärdighet vad gäller elevers tillgång till grundskolenämndens och förvaltningens skolbibliotek av god kvalitet.

Omfattning/avgränsning:

Enkät till 40 slumpmässigt utvalda skolor.

Granskningsmetod:

Granskningen har genomförts via en enkät till 40 slumpmässigt utvalda kommunala skolor, som besvarats av skolbibliotekarier eller skolbiblioteksansvarig. På de skolor där skolbibliotekarie eller skolbiblioteksansvarig saknats, har enkäten besvarats av rektor. Det inkom svar från 39 skolor, varav en mycket liten skola med lågt elevantal som inte har tillgång till skolbibliotek. Denna skola har därför inte kunnat besvara enkäten. I nuläget har granskningen inte kompletterats med djupintervjuer, men det kan komma i ett senare skede.

För att förenkla arbetet med utformning av enkät, analys av data och presentation har granskningsområden och rutiner som undersökta grupperats in i tre huvudkategorier.

- Förutsättningar för skolbiblioteksverksamhet: bemanning, kompetens och budget.

- Skolbibliotekens pedagogiska funktion: skolbibliotekens arbete med läsfrämjande och medie- och informationskunnighet.
- Hållbar skolbiblioteksverksamhet: organisation och struktur för en välfungerande och långsiktig skolbiblioteksverksamhet.

Bakgrund

Skolans styrdokument om skolbibliotek

Enligt skollagen (kapitel 2, paragraf 36) ska eleverna i grundskolan ha tillgång till skolbibliotek. Vad som menas med skolbibliotek definieras dock inte i skollagen. I Lgr22 för grundskolan i avsnitt 2.8 står det att rektor ansvarar för att:

- Skolans arbetsmiljö utformas så att alla elever, för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, ges aktivt lärarstöd och får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet samt andra lärverktyg för en tidsenlig utbildning, bland annat skolbibliotek och digitala verktyg.
- Skolbibliotekets verksamhet används som en del i undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens.

I Lgr22 för anpassad grundskola i avsnitt 2.8 betonas rektors ansvar för att elever på anpassad grundskola får tillgång till och förutsättningar att använda skolbibliotek.

Bibliotekslagen är ramen för Malmö stads kommungemensamma biblioteksplan (2022-2027) där både folk- och skolbiblioteken ingår. I biblioteksplanen beskrivs utvecklingsområden, mål och målbilder för en bra och relevant biblioteksverksamhet för användarna. Nedan följer målbilder för skolbiblioteken.

2027 vill Malmö stad att skolbiblioteken:

- har utvecklat verksamheten genom en årlig kartläggning av bemanning och kompetens med strävan om ökad bemanning och fler fackutbildade bibliotekarier på skolbiblioteken.
- har utvecklat verksamheten genom ett framtaget processtöd för skolbiblioteksutveckling.
- har fler rektorer som ökat sin kunskap om skolbibliotekens roll för elevers lärande.
- har upprättat en skolbiblioteksplan, för varje skolbibliotek, som definierar arbetet med att stärka elevernas språkliga (främja läsning) och digital kompetens (MIK). Rektorn ansvarar för att upprätta skolbiblioteksplanen och att den utvärderas årligen som en del i det systematiska kvalitetsarbetet.
- upprättar en skolbiblioteksplan för varje skola som definierar arbetet med de prioriterade grupperna i bibliotekslagen. Dessa är barn och unga, personer med annat modersmål än svenska och personer med funktionsnedsättningar.
- har en självklar plats i verksamheten när nya skolor planeras både i fråga om det fysiska rummet som till bemanning och kompetens.

I den tidigare biblioteksplanen för Malmö stad (2016-2020) föreslogs att det skulle tas fram verksamhetsmätt för biblioteksverksamheter. Biblioteksutvecklarna på grundskoleförvaltningens utvecklingsavdelning tog då fram ”Rekommendationer för Malmös skolbibliotek”. Den inkluderar riktlinjer för bemanning och medieanslag som fortfarande är aktuella och därför relevanta i denna granskning. Rekommenderat medieanslag per elev är det som minst motsvarar riksgenomsnittet baserat på Kungliga bibliotekets årliga biblioteksstatistik. Den senaste statistiken (Biblioteksstatistiken 2023, som publicerades 15/5 2024), visar att medelvärdet för kostnad per elev av fysiska medier uppgår till 98 kr. Året innan låg den på 110 kr/elev. Det är alltså 98 kr/elev som Malmö stads skolor har som ett riktmärke för medieanslag per elev tills ny statistik publiceras. När det gäller bemanning rekommenderas minst 20

timmar i veckan. För små skolor med max 100 elever är kriteriet 10 timmar. Grad av bemanning i förhållande till elevantal har inte specificerats.

I september 2023 meddelade regeringen att de kommer föreslå en lagändring i skollagen, med en övergång från ”tillgång till skolbibliotek” till ”tillgång till bemannade skolbibliotek”. Denna granskning med en nulägesbeskrivning av bemanning i skolbiblioteken kan ge en indikation på hur väl Malmö stad kan klara av att uppfylla detta eventuella nya krav.

Forskning om skolbibliotek

Skolbibliotekets roll för elevers lärande (2017), en forskningsöversikt av Cecilia Gärdén, tidigare lektor vid Bibliotekshögskolan i Borås, redogör för studier och forskning om skolbibliotek åren 2010-2015. Den visar att skolbiblioteket kan bidra till elevers lärande och kan spela stor roll för elever som har behov av stödinsatser, om rektor ger förutsättningar och stöd för skolbiblioteksverksamheten. Det krävs dock att skolbiblioteken är bemannade med kvalificerad bibliotekarie, har ett brett och varierat utbud av resurser samt att det finns ett nära samarbete och samverkan mellan skolbibliotekarie och skolpersonal.

Resultat

Då det inte finns en speciell gräns för låg- och högindex, har granskningen utgått från de 40 utvalda skolornas snittvärde på 107, när data analyserats utifrån socioekonomiskt index. De skolor som ligger under detta värde räknas i denna granskning som lågindexskolor, medan de som ligger över blir högindexskolor.

I granskningen benämns alla som bemannar skolbiblioteken som ”skolbibliotekarier”, oavsett om de är fackutbildade bibliotekarier eller inte.

Bemanning, Kompetens och Budget

60 procent av skolbiblioteken bemannas av fackutbildade bibliotekarier, medan 40 procent bemannas av annan personal såsom lärare, fritidspedagog, biblioteksassistent, speciallärare eller annan personal. 74 procent (28 skolor) av skolbiblioteken har en bemanning på 75 procent eller mer, medan 26 procent (10 skolor) har en bemanning på 0-30 procent. Nio av de tio skolor med mycket låg bemanning (0-30 procent) är skolor med låga indexvärden. Endast en av dessa har fackutbildad bibliotekarie. Bland dessa tio skolor finns ett fåtal små skolor med lågt elevantal, övriga är medelstora och stora skolor med högt elevantal. Granskningen visar att skolor som har ett indexvärde på 100 eller högre har alla fackutbildade bibliotekarier, med undantag från en skola.

58 procent av skolbiblioteken har ett budgetanslag lägre än grundskoleförvaltningens rekommendation på minst 98 kr per elev. Det är en stor variation mellan skolorna avseende medieanslag, från 24 kr per elev till 289 kr per elev. Skolor med höga indexvärden har generellt också högre skolbiblioteksanslag. Det finns dock några skolor med lågt indexvärde med högt skolbiblioteksanslag, och några högindexskolor med lågt skolbiblioteksanslag.

Skolbibliotekets pedagogiska funktion – läsfrämjande och MIK

Majoriteten av skolbiblioteken bedriver läsfrämjande aktiviteter för att öka elevernas läsintresse och läsförmåga. Det finns dock skolbibliotek, ca 20 procent, som inte engageras i detta arbete. Dessa skolor har oftast mycket låg bemanning och/eller är bemannade med icke-fackutbildad bibliotekarie. Det varierar i vilken utsträckning skolbiblioteken arbetar med läsning, men skolbibliotek med fackutbildade skolbibliotekarier tenderar att i högre utsträckning arbeta med läsning, med vissa undantag.

Knappt hälften av skolorna svarar att de ofta eller mycket ofta stöttar nyanlända elever eller elever med svenska som andraspråk i deras språkutveckling. Bland de skolbibliotek som inte alls engagerar sig i detta arbete, som utgör 23,7 procent, finns alla, med undantag från en, på skolor med låga indexvärden. Strax över hälften av skolbiblioteken stöttar ofta eller mycket ofta elever med särskilda behov eller elever som har läsnedsättningar.

82 procent av skolorna har skolbibliotekarier med kompetens att undervisa elever i MIK. Av de sju skolbibliotekarier som inte har denna kompetens är en fackutbildad bibliotekarie. 66 procent av skolbibliotekarierna undervisar elever i MIK. Fyra av de tretton skolbibliotekarier som inte undervisar i MIK är fackutbildade bibliotekarier, övriga har annan kompetens. På tjugo av trettioåttio skolor involveras skolbiblioteket ofta i skolans arbete med MIK. Hälften av skolbibliotekarierna stöttar och handleder lärare i deras arbete med MIK.

Hållbar skolbiblioteksverksamhet

52 procent av skolorna har en skolbiblioteksplan, medan 48 procent saknar en. 66 procent av skolorna inkluderar skolbiblioteket i det systematiska kvalitetsarbetet. Det finns ingen tydlig korrelation mellan att ha en skolbiblioteksplan och att involvera skolbiblioteket i det systematiska kvalitetsarbetet.

Skattningen av rektors roll för utveckling av skolbiblioteksverksamheten baserat på Loertschers taxonomi (se bilaga 2, taxonomi 1) (2000), fritt översatt av Maria Heimer (2023), visar att ca hälften av skolorna ligger på nivå 1-4, medan den andra hälften ligger på nivå 5-8. Fyra skolor ligger på nivå 2, vilket innebär att rektor varken ger stöd eller medverkar till skolbibliotekets verksamhet och utveckling. Tio skolor ligger på nivå 3, vilket innebär att rektor uppmuntrar skolbibliotekarien att leda skolbiblioteksverksamheten, men själv inte tar en större roll i att skapa en struktur för en skolbiblioteksverksamhet som är en integrerad del av den pedagogiska skolverksamheten. Arton skolor ligger på nivå 5-8, vilket innebär att rektor spelar en aktiv roll för utveckling av skolbiblioteket genom att skapa struktur, göra en långsiktig budget, har förväntningar på skolbibliotekets pedagogiska funktion och inkluderar skolbiblioteket i skolans systematiska kvalitetsarbete. Sju av de åtta skolor som ligger på de två högsta nivåerna i skattningen har fackutbildade skolbibliotekarier.

Ca hälften av skolorna uppger att det finns en strukturerad samplanering för skolbibliotekarier och lärare. Enligt skattningen av samarbetet mellan skolbibliotekarie och lärare baserat på Öglands taxonomi inspirerad av Loertschers taxonomi (se bilaga 2, taxonomi 2) ligger de flesta skolor på nivå 5-6. Det innebär att det på många skolor finns ett gott samarbete och samverkan kring gemensamma uppdrag. En skola når nivå 7 där det finns en stark organisation och struktur som möjliggör för skolbibliotekarie och lärare att tillsammans planera, genomföra och utvärdera. Det finns ett antal skolor på de allra lägsta nivåerna.

Analys

Bemanning, Kompetens och Budget

- ***Det finns en ojämlikhet i skolors förutsättningar för att utveckla en framgångsrik skolbiblioteksverksamhet då granskningen visar skillnader mellan skolorna avseende bemanning, kompetens och budgeterad medieanslag.***

Det finns inga rekommendationer eller riktlinjer från Skolverket eller Kungliga biblioteket kring hur mycket pengar som ska avsättas för medieinköp till skolbiblioteket, varken totalt eller per elev. Det är upp till varje rektor att avgöra detta, utifrån elevunderlag och behov. Förvaltningens rekommendation på medieanslag per elev för skolbibliotek som i nuläget ligger på 98 kr/elev efterlevs inte på alla skolor, då granskningen visar att majoriteten av skolorna ligger under denna rekommendation. Det är dessutom stor

variation mellan skolorna vad gäller medieanslag (från 24 kr per elev till 289 kr per elev), vilket kan innebära en bristande likvärdighet i elevers tillgång till ett brett utbud av skönlitteratur, facklitteratur och andra medier.

Alla skolor med ett indexvärde över 100 har med undantag från en skola, fackutbildade bibliotekarier. Bemanningsgraden och skolbiblioteksanslaget är också generellt högre på högindexskolor jämfört med lågindexskolor. Skolbiblioteket kan därför ha en kompensatorisk funktion för elevers olika förutsättningar. Detta stämmer väl överens med Bibliotekslagen och Malmö stads biblioteksplan, där personer som är nyanlända och personer som har svenska som andraspråk är bland de prioriterade grupperna. Behovsanpassade medier såsom lättläst litteratur, mångspråk och minoritetsspråk är dessutom mer kostsam än övrig litteratur. Med detta sagt betyder det inte att elever på lågindexskolor inte har rätt till skolbibliotek av god kvalitet. I granskningen finns exempel på lågindexskolor med goda förutsättningar och välfungerande skolbiblioteksverksamhet. Gemensamt för dessa skolor är att rektor skattats högt i tidigare nämnd taxonomi, vilket visar att rektor tar en stor roll för skolbibliotekets utveckling.

- ***Otillräcklig bemanning och kompetens hos skolbibliotekspersonal hindrar skolbibliotek från att ha pedagogisk funktion och integreras i undervisningen. Sådana skolor kan ha tillgång till skolbibliotek, men de kan inte ses som en verksamhet med en pedagogisk funktion.***

Variation på skolbiblioteken avseende bemanningsgrad och kompetens indikerar på en bristande likvärdighet i elevers tillgång till skolbiblioteksverksamhet av god kvalitet. Skolbibliotek med låg bemanning i förhållande till elevantal fungerar främst som rum med böcker, utan pedagogisk funktion. Granskningen visar tydligt att de lågt bemannade skolbiblioteken inte arbetar läsfrämjande och med MIK i samma utsträckning som de högt bemannade. Dessutom finns det en korrelation mellan låg bemanning och icke-fackutbildad bibliotekarie.

Endast 60 procent av skolorna har fackutbildad bibliotekarie som bemannar skolbiblioteken, trots Malmö stads biblioteksplans målsättning om fler skolbibliotek i kommunen bemannade med fackutbildad bibliotekarie för att säkerställa en likvärdig och välfungerande skolbiblioteksverksamhet. Det är viktigt att påpeka att granskningen visar på enstaka exempel på välfungerande skolbiblioteksverksamhet med icke-fackutbildad skolbibliotekarie. Samtidigt finns det enstaka exempel på där hög bemanning, både med fackutbildad och icke-fackutbildad bibliotekarie, inte nödvändigtvis leder till en välfungerande skolbiblioteksverksamhet med en tydlig pedagogisk funktion.

Skolbibliotekets pedagogiska funktion

- ***Några skolor uppfyller inte läroplanens krav på skolbibliotekens uppdrag i att stärka elevers språkliga förmåga och digitala kompetens.***

Skolbiblioteket har enligt läroplanen en pedagogisk funktion med uppdraget att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens. Granskningen visar att majoriteten av kommunens skolbibliotek bedriver läsfrämjande arbete för att öka elevers läsintresse och läsförmåga. Många av skolbibliotekarierna undervisar också elever i MIK och/eller stöttar lärare i deras arbete med MIK. Dock finns det skolor som inte uppfyller läroplanens mål om skolbibliotekets uppdrag i att stärka elevers språkliga förmåga och digitala kompetens. Det är främst skolor med mycket liten bemanning och/eller skolbibliotek bemannad av icke-fackutbildad bibliotekarie som inte bedriver läsfrämjande- och MIK-arbete och därmed inte uppfyller läroplanens mål om skolbibliotekets uppdrag.

Trots att personer med svenska som andraspråk och personer med funktionsnedsättningar är två prioriterade grupper enligt Bibliotekslagen och Malmö stads biblioteksplan, visar denna granskning att det finns skolbibliotek som inte stöttar andraspråkselever i deras språkutveckling och inte heller stöttar elever

med särskilda behov och läsnedsättningar. Detta skapar en ojämlikhet då dessa grupper inte ges samma möjlighet till utveckling och lärande via skolbiblioteket.

Hållbar skolbiblioteksverksamhet

- ***En välfungerande skolbiblioteksverksamhet beror starkt på rektors stöd och ansvar - finns ett tydligt samband mellan välfungerande skolbibliotek med pedagogisk funktion och hög nivå i skattning av rektors roll.***

Enlig Lgr22 ansvarar rektor för att skolbiblioteksverksamheten används som en del i undervisningen för att stärka elevers språkliga förmåga och digitala kompetens. Granskningen visar att vissa skolbibliotek inte har goda förutsättningar och inte integreras i undervisningen, vilket tyder på att rektors roll på dessa skolor måste förstärkas i strävan att öka likvärdighet i elevers tillgång till skolbibliotek av god kvalitet. En välfungerande skolbiblioteksverksamhet beror starkt på rektors stöd och ansvar visar forskning som nämnts tidigare, vilket också bekräftas av denna granskning som visar att skolor med hög rektorsvärdering i Loertschers taxonomin ofta har högre bemanningsgrad, kompetent personal, rimlig budget och pedagogisk funktion. Skolor med sämre förutsättningar visar på lågt stöd och styrning av rektor.

Nästan hälften av skolorna saknar en skolbiblioteksplan och ett flertal av skolorna inkluderar inte skolbiblioteksverksamheten i skolans systematiska kvalitetsarbete, trots biblioteksplanens målsättning att varje skola ska ha upprättat en sådan och synliggöra skolbiblioteket i skolans systematiska kvalitetsarbete. De skolor som saknar skolbiblioteksplan och inte synliggör skolbiblioteket i skolans systematiska kvalitetsarbete är till största del rektorer som skattats lågt i Loertschers taxonomi och därmed inte tar en så stor och aktiv roll i utveckling av skolbiblioteksverksamheten. Det finns dock undantag.

Slutsatser

Inledningsvis är det viktigt att påpeka att Malmö stad har många välfungerande skolbibliotek. Med flest skolor på listan över mottagare av DIK:s tidigare utmärkelse "Skolbibliotek i världsklass" år 2022, beskrevs Malmö till och med som "bäst i klassen" i fråga om framgångsrika skolbibliotek (Stigfur, 2022, *Malmö bäst i klassen: Vi inspireras av varandra*, Magasin K). Nyligen tilldelades Nydalaskolan i Malmö utmärkelsen "Årets skolbibliotek 2024" av Nationella skolbiblioteksgruppen, som åter igen visar på den höga kvaliteten på Malmös skolbibliotek.

Enligt Kungliga bibliotekets senaste statistik (2023) har färre än hälften av alla elever på grund- och gymnasieskolorna i Sverige tillgång till skolbibliotek som är bemannat på minst halvtid. Malmö stad ligger betydligt över riksgenomsnittet då denna granskning visar att 75 procent av skolorna har en skolbiblioteksbemanning på minst 75 procent.

Nedan följer de slutsatser granskningen kommit fram till kring likvärdig tillgång till skolbibliotek av god kvalitet.

Det finns betydande skillnader mellan skolorna i granskningen när det gäller tillgång till bemannade och kvalificerade skolbibliotek, vilket kan påverka elevernas möjligheter till språklig utveckling och digital kompetens. Att säkerställa att alla skolbibliotek i kommunen har en ändamålsenlig bemanning blir extra viktigt i och med regeringens förslag om lagkrav på bemannade skolbibliotek. Det är dessutom stor variation mellan skolorna vad gäller medieanslag (från 24 kr per elev till 289 kr per elev), vilket kan innebära en bristande likvärdighet i elevers tillgång till ett brett utbud av skönlitteratur, facklitteratur och andra medier. Merparten av skolorna ligger dessutom under förvaltningens rekommenderade medieanslag per elev på minst 98kr/elev. För att motivera till läsning och stötta elever i deras läsutveckling behövs ett brett, varierat och aktuellt utbud av litteratur. Dessutom är en rimlig budget för medieinköp väsentligt för

skolbibliotekariens läsfrämjande arbete. Det är viktigt att skapa likvärdiga förutsättningar för alla elever, oavsett vilken skola de går på.

Skolor som inte integrerar skolbiblioteket i skolans pedagogiska verksamhet tenderar att misslyckas med att uppfylla läroplanens mål om att via skolbiblioteket stärka elevers språkliga förmåga och digitala kompetens. Elever med annat modersmål än svenska och elever med funktionsnedsättningar är två prioriterade grupper enligt bibliotekslagen och Malmö stads biblioteksplan. Trots detta visar granskningen att ett flertal skolbibliotek inte ger detta stöd till dessa grupper, vilket skapar ojämlikhet i elevers möjligheter till språkutveckling och lärande genom skolbiblioteket.

Skolor med högre indexvärden har generellt bättre bemanning, medieanslag och kompetens vilket kan bidra till att kompensera för elevers olika förutsättningar, men det visar också på en ojämlikhet i elevers tillgång till skolbibliotek av god kvalitet. Grundförutsättningarna för skolbiblioteksverksamheten i kommunen bör vara samma när det gäller budget, bemanning och kompetens för ökad likvärdighet i elevers tillgång till skolbibliotek av god kvalitet.

Forskning (Gärdén, 2017) visar att rektors roll i att stödja och utveckla skolbiblioteksverksamheten är avgörande för en välfungerande skolbiblioteksverksamhet, vilket också denna granskning bekräftar. Skolor där rektor tar en aktiv roll för skolbibliotekets utveckling tenderar att i högre grad ha skolbibliotek av god kvalitet. Många skolor i granskningen saknar en skolbiblioteksplan och inkluderar inte skolbiblioteket i skolans systematiska kvalitetsarbete, vilket visar på behovet av ökat stöd och större aktiv roll från rektor i utvecklingen av skolbiblioteksverksamheten. Många skolor behöver göra strukturella förbättringar som gör det möjligt för skolbibliotekarier och lärare att samarbeta och samverka.

Syftet med denna granskning var att undersöka om det finns skillnader mellan skolors skolbibliotek och om dessa i så fall kan innebära en risk för att elever inte ges samma möjligheter till välfungerande skolbiblioteksverksamhet. Malmö har flera välfungerande och framgångsrika skolbibliotek, men för att det i varje elevs bästa skola också ska finnas varje elevs bästa skolbibliotek, återstår fortfarande en del arbete.

Utvecklingsområden

Granskningens underlag visar på bristande likvärdighet i elevers tillgång till skolbibliotek av god kvalitet. Nedan följer utvecklingsområden och förslag på åtgärder.

- Skillnaderna mellan skolorna i bemanning, kompetens och budgeterad medieanslag kan leda till ojämlikhet i elevers tillgång till skolbibliotek av god kvalitet och möjligheter till utveckling och lärande via skolbiblioteket.
- Några skolor når inte upp till läroplanens mål om att integrera skolbiblioteksverksamheten i den pedagogiska verksamheten för att stärka elevers språkliga förmåga och digitala kompetens.
- Granskningens underlag visar att en del skolor i nuläget inte skulle uppfylla regeringens förslag om lagkrav på bemannade skolbibliotek med i första hand fackutbildad bibliotekarie.
- I lagrådsremissen föreslås att varje huvudman ska arbeta fram en biblioteksplan där ändamål och uppdrag för skolbiblioteken tydliggörs. Enligt Malmö stads biblioteksplan är en av målbilderna att varje skola ska upprätta en skolbiblioteksplan, men granskningen visar att nästan hälften av skolorna saknar en sådan.

Åtgärd	Vad ska göras:
Se över riktlinjer, rekommendationer och målbilder	- Undersöka om grundskoleförvaltningens nuvarande riktlinjer och rekommendationer för Malmös skolbibliotek bör revideras eller uppdateras utifrån identifierade utmaningar och kommande lagstiftning.

Åtgärd	Vad ska göras:
	<ul style="list-style-type: none"> - Se över målbilder som finns i biblioteksplanen kring skolbibliotek, bedömer deras relevans för framtida arbete och fastställer hur dessa ska följas upp. - Identifiera vilket stöd skolorna behöver utifrån deras olika kontexter och utvecklar behovsanpassade verktyg för skolbiblioteksutveckling.
Utreda upprättande av en skolbiblioteksplan	Utreda huruvida grundskoleförvaltningen bör ta fram en särskild skolbiblioteksplan med anledning av regeringens förslag om lagändringar kring skolbibliotek, baserat på nuvarande lokala styrdokument.